

LIETUVI KATALIK MOKSLO AKADEMIJA

JONAS ANDRULIS

PROFESORIUS STEPAS KAIRYS

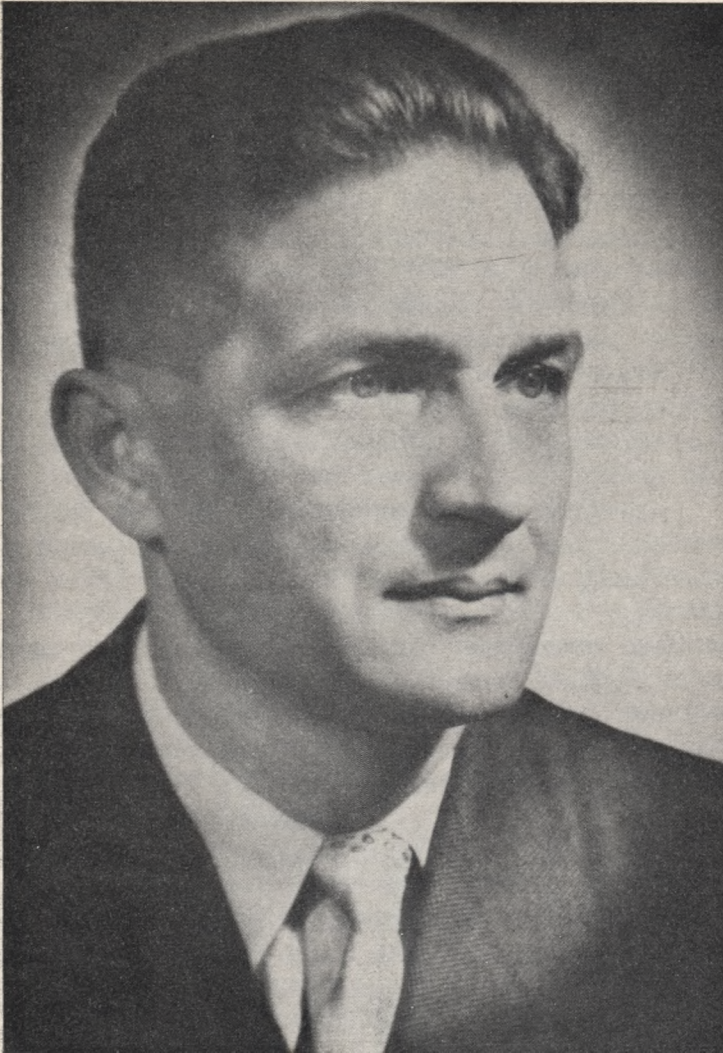
Atspaudas

iš

L.K.M. Akademijos Metraš io V tomo

559-561 psl.

ROMA 1970

Profesorius Stepas Kairys
1916.4.2-1970.4.25

PROFESORIUS STEPAS KAIRYS

1916.4.2-1970.4.25

St. Kairys gimė Tuloje, Rusijoje. Tuoj po I didžiojo karo šeima grįžo Lietuvai. Aukštesnį mokslą pradėjo Marijampolyje ir 1934 m. baigė žuizit gimnaziją Kaune. Tais pačiais metais stojo Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto medicinos fakulteto farmacijos skyriui. Universitetą baigė 1939 m. ir buvo pakviestas medicinos fakulteto farmacijos-farmalogijos katedros vyr. laborantu. Po metų paskirtas jaunesniu asistentu. 1942 m. vyresniojo asistento teismis dėl teismo ir maisto dalykų analizės kursų. 1942 metų rudenį buvo iškeltas Vilniui ir paskirtas medicinos fakulteto adjunktui ir farmacijos katedros vedėjui. Dėl farmacinės chemijos kursų. Vokiečiai 1943 m. kovo 17 d. universitetą uždarė ir tuo baigėsi St. Kairio akademinis darbas Lietuvoje.

Antrą kartą, rusams užplūsdus Lietuvai, St. Kairys pasitraukė Austriją ir 1945-1946 m. Innsbrucko universitete gilino studijas. Per Rusijos Pabaltijo universitetą Hamburge, o vėliau į perkėlus Pinnebergą, 1946 m. pradėjo dėstyti profesoriaus teismis ir 1947 m. paskirtas chemijos fakulteto dekanu. Kadangi universitetas buvo organizuojamas iš nieko, šios dekanato pareigos iš St. Kairio pareikalavo daug rūpesių, darbo ir jėgų. Jorūpesių Pabaltijo universitetui buvo grąžinta vokiečių iš Kauno išvežti cheminių laboratorijų rengimai.

Pinneberge St. Kairys sukūrė ir šeimą — vedė Ireną Vaiulnaitę. 1948 m. išemigravo Kanadą ir New Brunswick universiteto dirbo kaip Lady Davis stipendininkas. 1950 m. Canadian Journal of Research su kitais dviem profesoriais išspausdino darbą: Synthesis in the Series of Erythrina Alkaloids by K. Wiensner, Frank H. Clarke and S. Kairys. Kitas jo darbas Synthesis of Dihexanol-Dioctanogl, and Didecanogl Phosphatidyl de Serines išspausdintas Journal of Pharmaceutical Sciences, 1963 m.

Nuo 1965 m. buvo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narys.

Torontą atvyko 1950 m. ir dirbo pramonės staigose kaip tyrimų chemikas. St. Kairys didžiausiu sau uždaviniu laikė dirbti

sav tautie i ir gimtojo krašto interes naudai. Gal tod l New Brunswick'e, kur nebuvo lietuvi , teišbuvo vos vienerius metus ir pastoviai apsistojo Toronte, kur pulsuoja lietuviškas gyvenimas, kuriame jis pasin r , atiduodamas visas savo j gas lietuviškajai veiklai.

Pirmiausia didel dal savo j g skyr lietuviškajai skautijai. Vienmin i teigimu, dažnai m gdavo atskiramis progomis pa-br žti, kad skautija — tai antroji šeima. Artimieji sako, kad St. Kairys pats niekad ne sivaizdavo sav s ne skauto, ir tie, kurie j pažinojo, irgi kitaip negal jo jo sivaizduoti. Skautuose jis dirbo iki sav s išsižad jimo. Skautyb s principai persunk vis jo asmenyb ir pati skautyb tapo gyvenimo b du.

skaut organizacij stojo 1925 m. Studijuodamas 1937-1938 m. vadovavo Vytauto Didžiojo Universiteto student skaut korporacijai Vytis. Vokietijoje buvo vienas iš Vy io korporacijos atgaivintoj . Taip pat Vokietijoje 1948 m. vadovavo Pabaltijo jubileeinei stovyklai.

Toronte 1951 m. prad jo redaguoti Skaut Aid . Sunkiose s lygose žurnal s kmingai redagavo 6 metus be jokio atlyginimo, dargi savo prid damas.

Lietuvos Skaut Brolijos vyriausiu skautininku buvo išrinktas 1952 metais ir tose pareigose išbuvo iki 1960 met . Šitame laikotarpyje lietuviams skautams atidav vis turim laisvalaik ir daugel nemiegot nakt . Dalyvavo visose penkiose tautin se stovyklose, kur buvo nuolatinis lauž ir menini program organizatorius.

Velionis iš mažens m go muzik . Kaime šalia pagrindini studij dar konservatorijoje uoliai lank ir smuiko klas . V liau tobulinosi pas priva ius mokytojus. Su muzika nesiskyr vis gyvenim . Kanadoje dalyvavo daugelyje koncert tiek sal se, tiek bažnyiose.

Pirmajai Akademinio Skaut S j džio stovyklai sukomponavo V. Braž no dain : Dievui, tau, t vyne, ir žmonijai, kuri plaiai paplito ir prigijo skautuose. Taip pat paraš muzik tre iosios ir ketvirtosios tautini stovykl dainoms ir Sargybinio godus.

Paskutiniaisiais metais ypatingai r pinosi liaudies instrument — kankli , skudu i ir birbyni atgaivinimu. Toronte tur jo suorganizav s kanklinink su skuduiais ir birbyn mis skaut grup ir jai vadovavo.

Lietuvi bendruomenėje buvo ilgalaikis Kanados Krašto Tarybos narys, o nuo 1965 m. valdybos vicepirmininkas ir kultūros komisijos pirmininkas. Prašomas švenči progomis važinėjosi su paskaitomis lietuvi kolonijas. Kaip kultūros komisijos pirmininkas rėpino tautini šoki suklestėjimu visose didesnėse kolonijose. Plačiai ir gyvai kėlė liaudies instrument atgaivinimo idėjas. Taip pat prisidėjo prie surinkimo lietuviškų folklorinių eksponatų Ottawos Valstybiniame Žmogaus Muziejuje (National Museum of Man).

Kaip asmuo — giliai religingas. Laikėsi tvirtai savo pasauližini principų. Buvo nepaprastai kuklus ir visiems vienodai prieinamas. Labiausiai mylėjo jaunimą ir jam paskyrė didžiausią savo gyvenimo dalį. Buvo atsidavęs kitiems ir visuomeninio — tautinio darbo naštes iki reto pasišventimo.

J. Andruelis

DR. KAIRYS PERKUS
ARCHYVAS